

Oorproblemen bij de hond

A. Wat is er aan de hand en waar herken ik oorproblemen aan?

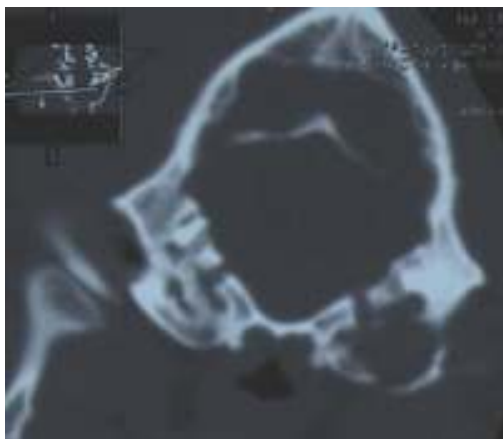
In de meeste gevallen van oorproblemen is er sprake van otitis externa : een ontsteking van de uitwendige gehoorgang.

De bekleding van de uitwendige gehoorgang bestaat uit gewone huid. Net als de rest van de huid wordt ook de oorhuid gekoloniseerd door een aantal verschillende bacteriën. Deze wonen daar in goede harmonie met elkaar en de hond. Door een veranderd milieu in het oor kan de harmonie verstoord raken: bepaalde bacteriën of gisten groeien dan extreem en nemen de overhand.

Vaak scheiden die boosdoeners vervolgens stoffen uit waardoor het milieu nog gunstiger wordt voor hen en ongunstiger voor de normale bacterieflora.

Zo ontstaat een vicieuze cirkel: de hond raakt zonder hulp de ontsteking van de uitwendige gehoorgang niet meer kwijt. Door de pijn en jeuk in het oor krabt de hond naar het oor (en veroorzaakt zo soms een krabplek vlak eronder) en schudt met de kop. Door het schudden kan een bloedvat in de oorschelp "springen". Daardoor loopt dan de oorschelp vol bloed, dit heet een [oorhaematoom](#). Het ziet er uit als een opgeblazen ballonnetje in het oor. Soms houdt de hond de kop scheef. De gehoorgang ziet er vaak vies uit door veel zwart oorsmeer en soms zelfs pus, waarbij de huid van de gehoorgang vaak rood en soms ook gezwollen is.

Zelden is sprake van een middenoorontsteking: otitis media. Dit kan ontstaan vanuit een otitis externa, bijvoorbeeld als het trommelvlies beschadigd is. Vaker echter ontstaat een otitis media door aanvoer van een bacteriële infectie via het bloed. Dieren met een middenoorontsteking houden vrijwel altijd de kop scheef.

De grote zwarte vlek rechts in het bot is een middenoor van een hondje met een tumor in het middenoor.

CT-scan opname.

Vanwege de infectie en de pijn is vaak sprake van koorts en een algeheel zieke indruk (sloom, niet eten e.d.)

B. Welke dieren krijgen oorproblemen?

Elke hond kan een otitis externa krijgen als het milieu in het oor verandert door:

- Zuurstof gebrek voor de normale bacterieflora. Bijvoorbeeld door verstikking ten gevolge van een overmaat aan oorsmeer. Sommige honden produceren teveel oorsmeer; sommige honden hebben zoveel haren in hun oor dat het oorsmeer daarin blijft plakken en aankoekt. Honden met hangende oren (Spaniëls!) hebben ook vaak een verstikkend of broeierig milieu in hun uitwendige gehoorgangen en krijgen gemakkelijker ontstoken oren. Vooral als door zware haargroei de oren extra zwaar afhangen en de gehoorgangen nog grondiger afsluiten.
- Zwemwater, met name bacterieel verontreinigd zwemwater, kan bij gevoelige honden (Golden retrievers!) de gezonde flora “wegspoelen” en de verkeerde flora daardoor laten “aanslaan”.
- Bij alle vormen van allergie verandert het milieu van de huid en groeien gemakkelijk de verkeerde bacteriën en ook gisten ten koste van de normale flora. Dit betreft de huid van het hele lijf en kan dus ook in de oren spelen! Denk aan voedselallergie en atopie (West Highland White terriërs!).

C. Wat is er aan te doen?

De preventie van otitis externa bestaat uit het behandelen van de eventuele onderliggende allergie. Gevoelige honden kunnen beter niet zwemmen. Soms is het echter voldoende om na het zwemmen de uitwendige gehoorgang en de oren zorgvuldig af te drogen. Honden met hangende oren dienen regelmatig door de trimster onder handen genomen te worden: zij kan de oorschelpen scheren en haren uit de uitwendige gehoorgangen verwijderen (eruit trekken). Bij honden die regelmatig otitis externa gehad hebben, kan de dierenarts een oorcleaner (otoclean®) voorschrijven. Deze dient uitsluitend ter preventie en dient juist weer niet gebruikt te worden als er al sprake is van een ontsteking (roodheid, zwelling, pijn e.d.). Bij ontsteking kan oorcleaner de symptomen verergeren.

De behandeling van otitis externa dient (elke keer!) voorgeschreven te worden door de dierenarts, nadat men hem/ haar het oor heeft laten controleren. Bij die controle kan indien nodig (soms onder sedatie) het oor voorbehandeld of gespoeld worden. Veel voorgeschreven middelen kunnen namelijk schadelijk zijn als het trommelvlies beschadigd is. In de meeste gevallen zal een antibacterieel, ontstekingsremmend en soms ook anti-gisten middel voorgeschreven worden. Dit dient men minimaal twee weken te gebruiken volgens voorschrift en pas te stoppen nadat de dierenarts het oor gecontroleerd heeft. Indien men te kort behandelt bestaat een grote kans op herhaling van de problemen. Door de te korte behandeling heeft men dan echter ongevoelige bacteriën uitgeselecteerd

en zal de behandeling steeds moeilijker en minder succesvol worden. Bij chronische of ernstige gevallen zal de dierenarts regelmatig wat materiaal uit het oor afnemen en laten kweken om zo gericht mogelijk te kunnen behandelen.

De behandeling van otitis media zal altijd bestaan uit een antibioticum kuur middels tabletten.

D. Wat zijn de vooruitzichten?

Een ongecompliceerde otitis externa (of media) zal normaal gesproken goed genezen mits men voldoende lang behandelt. Indien er sprake is van een achterliggende oorzaak hangt het vooruitzicht natuurlijk met name daar vanaf.

Genezing van bijvoorbeeld atopie of voedingsallergie is niet te verwachten; de symptomen zullen dan meestal levenslang behandeld moeten worden met speciale voeding en/ of medicijnen of voorkomen moeten worden door een hypoallergeen dieet.

Het voornaamste doel van de behandeling is dan de situatie voor het dier en de eigenaar leefbaar te maken en te houden. Indien een chronische ontsteking is ontstaan, is de huid in het oor vaak verdikt en geplooid. In de plooiën is continu een broeierig en verstikkend milieu aanwezig en steeds de oorzaak van een nieuwe of aanhoudende infectie.

Alleen door een zeer grondige behandeling, onder intensieve begeleiding van de dierenarts, kan dan soms genezing verkregen worden.

Vervolgens dient dan levenslang en voldoende vaak een preventief middel zoals oorcleaner gebruikt te worden.

Als de hond verschillende keren na elkaar een oorontsteking doet dan kan er een operatief ingrijpen noodzakelijk zijn.